หลักการปฏิบัติราชการตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

.....โดย....

นายบรรเลง บุญเลิศ ผอ.กลุ่มงานคดีและนิติกรรมสัญญา

นายไพรัตน์ ทรัพย์อนันต์ นิติกรชำนาญการ

สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

การบริหารราชการแผ่นดิน

การปฏิบัติราชการแทน

การรักษาราชการแทน

การรักษาการในตำแหน่ง

การบริหารราชการแผ่นดิน

การปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๓๘ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔

และ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

1. ต้องมีคำสั่งมอบอำนาจ
2. ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเป็นผู้ออกคำสั่ง
3. มอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้
4. ผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจตามที่ได้รับมอบอำนาจเท่านั้น
5. ลงนามปฏิบัติราชการแทนโดยไม่สนใจว่าผู้มอบจะอยู่หรือไม่

การบริหารราชการแผ่นดิน

การรักษาราชการแทน

มาตรา ๔๑ - ๔๗ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

1. ต้องมีคำสั่งแต่งตั้ง เว้นแต่มีรองฯ ตำแหน่งเดียว
2. ผู้มีอำนาจตามกฎหมายเป็นผู้ออกคำสั่ง
3. ต้องเป็นตำแหน่งที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ระเบียบบริหารฯ (ตำแหน่งที่ไปรักษาและตำแหน่งผู้รักษา)
4. ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน
5. ลงนามรักษาราชการแทน ต้องเป็นกรณีไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้

การบริหารราชการแผ่นดิน

การรักษาการในตำแหน่ง

มาตรา ๖๘ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

1. ต้องมีคำสั่งแต่งตั้ง
2. ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งต้องเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ
3. ต้องเป็นตำแหน่งที่ไม่ได้กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ระเบียบบริหารฯ
4. ผู้รักษาการในตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น
5. ลงนามรักษาการในตำแหน่ง ต้องเป็นกรณีตำแหน่งว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติราชการได้

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๓๘ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

"มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๓๘ (ต่อ)

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตลอดจนการมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมสัญญา ฟ้องคดีและดำเนินคดี หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือผู้ที่รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติก็ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเช่นนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าว มีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาและ ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๓๘ (ต่อ)

ในกรณีตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวอาจมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ”

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๓๙ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

"มาตรา ๓๙ เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องมอบอำนาจต่อไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใน จังหวัดก็ได้"

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

ความหมายของการมอบอำนาจ

- การมอบอำนาจ คือ การกระจายการปฏิบัติราชการตามกฎหมาย เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีความเหมาะสมและใกล้ชิดกับเรื่องที่จะต้องปฏิบัติราชการเรื่องนั้นเป็นผู้ใช้อำนาจแทน

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

ความหมายของการมอบอำนาจ
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจฯ

การที่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด เว้นแต่การอนุญาตตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มอบอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นใดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

วัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจ

1. อำนวยความสะดวก และสนองความต้องการของประชาชน
2. คุ้มค่า รวดเร็ว มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
3. กระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบ
4. ไม่เพิ่มขั้นตอน ระยะเวลา และไม่ผ่านการพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ เกินความจำเป็น

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

- การมอบอำนาจ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550

  1. การมอบอำนาจการปฏิบัติราชการทั่วไป
     (มาตรา 38 วรรคหนึ่ง)

  2. การมอบอำนาจการอนุญาต
     (มาตรา 38 วรรคสาม)

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

การมอบอำนาจการปฏิบัติราชการทั่วไป

- **1. ความหมายของการปฏิบัติราชการทั่วไป**

การปฏิบัติราชการทั่วไป หมายถึง การปฏิบัติราชการ ของแต่ละส่วนราชการไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานบุคคลการบริหารงานคลัง การบริหารราชการทั่วไปของส่วนราชการ การปฏิบัติราชการในความรับผิดชอบของส่วนราชการ การปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าส่วนราชการในกิจการภายนอก และรวมไปถึงการปฏิบัติราชการต่างๆ ตามที่กฎหมาย กฎ คำสั่ง และระเบียบปฏิบัติราชการให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดในส่วนราชการต้องปฏิบัติ

* กรณีที่เป็นการปฏิบัติราชการทั่วไป ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติราชการนั้นสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ทั้งสิ้น

การมอบอำนาจทั่วไป

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

ตัวอย่าง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ 129/2550 กรณีวินิจฉัยว่าเป็นการปฏิบัติราชการทั่วไป

- เมื่ออำนาจในการสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นอำนาจการปฏิบัติราชการโดยทั่วไปของอธิบดีกรมอนามัย และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น และมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ การที่อธิบดีกรมอนามัยได้ออกคำสั่งกรมอนามัย ที่ 1032/2547 มอบอำนาจในการสั่งระงับเหตุตามมาตรา 8 ให้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน จึงกระทำได้

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

2. ข้อจำกัดการมอบอำนาจ

(1) กฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือระเบียบปฏิบัติราชการกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น

(2) กฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือระเบียบปฏิบัติราชการห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

ตัวอย่าง

- *คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ **850/2550** กรณีวินิจฉัยว่ามีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น*

- การที่มาตรา 25 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลนั้น ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามมาตรา 38 (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากรองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการแทนได้ เว้นแต่ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นจะทำหน้าที่ในฐานะผู้รักษาราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งทำให้ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการเช่นเดียวกันกับผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนด การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนได้มอบอำนาจให้ปลัดจังหวัดลำพูนเป็นประธาน จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

3. บุคคลที่เป็นผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

(1) บุคคลที่เป็นผู้มอบอำนาจ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งทุกตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นตามกฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือระเบียบปฏิบัติราชการ

(2) บุคคลที่เป็นผู้รับมอบอำนาจ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกัน หรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

การมอบอำนาจการอนุญาตตามกฎหมาย

1. ลักษณะการอนุญาตตามกฎหมาย

   (1) การอนุญาตประกอบกิจการ

   (2) การอนุญาตกระทำการ

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

2. หลักเกณฑ์การอนุญาต

2.1 เรื่องที่จะมอบอำนาจ

(1) เรื่องที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้ออกใบอนุญาตในกิจการใดๆ

(2) เรื่องที่กฎหมายบัญญัติผู้มีอำนาจไว้เป็นการเฉพาะเจาะจง

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

2.2 ผู้ที่มีอำนาจมอบอำนาจการอนุญาตตามกฎหมาย

(1) ผู้ดำรงตำแหน่งที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นผู้ออกใบอนุญาตหรือออกคำสั่งอนุญาต

(2) ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายที่จะมอบอำนาจในฐานะเป็นผู้แทนส่วนราชการ เช่น รัฐมนตรี ปลัดกระทรวงหรืออธิบดี

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

2.3 ผู้ดำรงตำแหน่งที่จะรับมอบอำนาจ

(1) ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้ดำรงตำแหน่งผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมาย

(2) ผู้ว่าราชการจังหวัด

2.4 ข้อจำกัดการมอบอำนาจ

(1) กรณีที่กฎหมายบัญญัติการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น

(2) กรณีที่กฎหมายบัญญัติห้ามการมอบอำนาจ

การมอบอำนาจตามกฎหมายเฉพาะ

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

ตัวอย่างกฎหมายเฉพาะ

พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เรียกโดยย่อว่า “กอ.รมน.” ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี

ฯลฯ

ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยการเป็นผู้ปฏิบัติหรือใช้อำนาจแทนก็ได้

มาตรา ๘ นอกจากการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้วบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้ ผอ.รมน.ภาค ผอ.รมน.จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นปฏิบัติแทนก็ได้

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

ตัวอย่างกฎหมายเฉพาะ

พ.ร.บ.การบินพลเรือนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการอาจมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงาน กระทำการใดแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

การมอบอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทน

วิธีการมอบอำนาจ

การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือ เพื่อให้มีหลักฐานแสดงว่ามีการมอบอำนาจให้ผู้ใดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน เนื่องจากการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนเป็นการมอบอำนาจเพื่อให้สั่งการ อนุญาต อนุมัติ หรือดำเนินการใดๆ ที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย

การมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป (มอบอำนาจช่วง)

เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมอบอำนาจต่อไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดก็ได้ (มาตรา 39)

หน้าที่ของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

ในการมอบอำนาจ ให้ผู้มอบอำนาจพิจารณาถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว เมื่อได้มอบอำนาจแล้ว ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และให้มีอำนาจแนะนำหรือแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้ (มาตรา 40)

การมอบหมาย

หลักการมอบหมาย

- ผู้รับมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่ได้รับมอบหมายตามที่ กม. บัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง ไม่เป็นการทำการแทนผู้มอบหมาย
- ผู้รับมอบหมายสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและใช้อำนาจภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของการมอบหมายนั้น หรือตามที่ กม. กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ
- ผู้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบในการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมาย เว้นแต่จะมี กม. กำหนดให้ผู้รับมอบหมายยังคงต้องปฏิบัติงานอยู่ในความรับผิดชอบของผู้มอบหมาย
- เมื่อผู้รับมอบหมายเป็นเจ้าของอำนาจ ก็สามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้

- โดยทั่วไป กม. จะกำหนดบุคคลหรือตำแหน่งผู้มอบหมายและผู้รับมอบหมายไว้อย่างชัดเจน
- บางกรณีไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงเป็นดุลพินิจของผู้มอบหมาย

- ปรากฏอยู่ใน กม. แต่ละฉบับ

- โดยทั่วไปต้องทำเป็นหนังสือ
- บางกรณี กม. อาจกำหนดแบบการมอบหมายไว้เป็นพิเศษ เช่น ต้องรายงานการมอบหมายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ต้องประกาศการมอบหมายในราชกิจจาฯ

เปรียบเทียบความแตกต่าง

	มอบอำนาจ	มอบหมาย
๑.ความมุ่งหมาย	มุ่งหมายให้ผู้รับมอบอำนาจไปกระทำการแทนผู้มอบ	มุ่งหมายให้ผู้รับมอบมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้มอบ
๒.เนื้อหาของการใช้อำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจไม่มีอำนาจเป็นของตนเอง แต่เป็นการปฏิบัติราชการแทนผู้มอบอำนาจเท่านั้น	ผู้รับมอบใช้อำนาจในนามตนเอง ไม่ถือเป็นการปฏิบัติราชการแทนผู้มอบ
๓.ผลของการใช้อำนาจ	ผู้มอบอำนาจยังต้องรับผิดชอบในการใช้อำนาจของตน	ผู้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบในการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมาย
๔.การมอบอำนาจต่อ	โดยหลักทำไม่ได้ เว้นแต่ผู้มอบอำนาจหรือกฎหมายกำหนดให้ทำได้	มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนได้

ตัวอย่างกฎหมายที่ใช้คำว่า “การมอบหมาย”

พ.ร.บ.คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๗ ให้มีอาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติ**ตามที่อธิบดีมอบหมาย**

พ.ร.บ.การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๗ การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง...

ฯลฯ

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อย ของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือ**ผู้ที่ได้รับมอบหมาย**มีอำนาจประกาศห้ามชุมนุมในรัศมี ไม่เกินห้าสิบเมตรรอบสถานที่ตามวรรคสอง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงจำนวนของผู้เข้าร่วมชุมนุมและพฤติการณ์ ในการชุมนุมด้วย

พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๕

การมอบอำนาจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน

(๒) ความคุ้มค่า ความรวดเร็ว และประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

(๓) การกระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบที่เหมาะสม

(๔) ไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนหรือระยะเวลาในการใช้อำนาจ และไม่ต้องผ่านการพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่ง ต่าง ๆ มากเกินความจำเป็น

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ผู้มอบอำนาจอาจวางแนวทางหรือกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติราชการเพิ่มเติมในเรื่องการมอบอำนาจโดยไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกฤษฎีกานี้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหรือลักษณะของงานที่ต้องมีการใช้อำนาจที่มอบอำนาจไปนั้นก็ได้

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๖

ในการมอบอำนาจ ผู้มอบอำนาจอาจมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อยู่ในอำนาจหน้าที่การปฏิบัติราชการของผู้มอบอำนาจ เพื่อให้ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนในเรื่องนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจตามมาตรา ๕ และคำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจและผู้มอบอำนาจ เว้นแต่เป็นเรื่องใดตามกรณีดังต่อไปนี้ ผู้มอบอำนาจอาจไม่มอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวก็ได้

(๑) เป็นเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่โดยสภาพไม่อาจมอบอำนาจได้

(๒) เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายสำคัญ

(๓) เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๔) เป็นเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๖ (ต่อ)

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการมอบอำนาจในการทำนิติกรรมสัญญา ฟ้องคดี และดำเนินคดีด้วย

ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดที่พระราชกฤษฎีกานี้กำหนดให้ต้องมีการมอบอำนาจ ให้ดำเนินการมอบอำนาจตามนั้น โดยจะยกความในมาตรานี้ขึ้นอ้างเพื่อไม่มอบอำนาจไม่ได้

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๗

ในการมอบอำนาจ ให้ผู้มอบอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) วางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ

(๒) จัดให้มีระบบการตรวจสอบและการรายงานผลการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ

(๓) กำกับดูแล และแนะนำการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ

(๔) จัดทำบัญชีการมอบอำนาจเสนอผู้บังคับบัญชา

เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว หากผู้มอบอำนาจเห็นว่าผู้รับมอบอำนาจใช้อำนาจที่รับมอบโดยไม่ถูกต้องหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย ผู้มอบอำนาจอาจมีคำสั่งแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจหรือให้ผู้รับมอบอำนาจหยุดการปฏิบัติราชการไว้ก่อน และผู้มอบอำนาจเป็นผู้ใช้อำนาจนั้นโดยตรงก็ได้

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๘

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ

(๓) อำนาจที่มอบ รวมทั้งอาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจด้วยก็ได้

มาตรา ๙

การมอบอำนาจย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๑๐

ในการปฏิบัติราชการแทน ผู้รับมอบอำนาจอาจดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจนั้นตามที่เห็นสมควร **แต่ต้องใช้อำนาจที่รับมอบให้เป็นไปตามกฎหมาย**ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการมอบอำนาจหรือตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจในเรื่องนั้น รวมทั้งต้องจัดทำรายงานผลการใช้อำนาจดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่ผู้มอบอำนาจกำหนด

หมวด ๑
ทั่วไป

มาตรา ๑๑

ให้ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการมอบอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) แนะนำให้ผู้มอบอำนาจดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขการมอบอำนาจให้ถูกต้อง

(๒) กำหนดให้ส่วนราชการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ทราบตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ ก.พ.ร. เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย **คำวินิจฉัยของ ก.พ.ร. ให้เป็นที่สุด**

ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการเรื่องใดที่ไม่อาจใช้หลักเกณฑ์การมอบอำนาจตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ ให้ ก.พ.ร. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้นไว้เป็นการเฉพาะ

พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๒
การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

ปลัดกระทรวง ⇢ **มีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจ (ม.๑๒)**

ปลัดกระทรวง ⇕ **รองปลัดกระทรวง หัวหน้ากลุ่มภาระกิจ (ม.๑๓)**

มีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจ (ม.๑๒) ⇢ **ตามแนวทางที่ปลัดกระทรวงกำหนด**

ตามแนวทางที่ปลัดกระทรวงกำหนด ⇢ **อธิบดี**

อธิบดี ⇓ **ต้องมอบอำนาจผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเรื่องนั้นโดยตรง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์หรือเร่งด่วน อาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น (ม.๑๔)**

หมวด ๒
การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

มาตรา ๑๒

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการในกระทรวง ให้ปลัดกระทรวงมีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจของส่วนราชการในสังกัด ทั้งในกรณีการมอบอำนาจในส่วนราชการเดียวกันหรือการมอบอำนาจให้กับส่วนราชการอื่นที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงเดียวกันได้

ในกรณีที่เห็นสมควร ก.พ.ร. อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับการมอบอำนาจของกระทรวง เพื่อให้ทุกกระทรวงปฏิบัติก็ได้

มาตรา ๑๓

ในกระทรวงที่มีการแบ่งกลุ่มภารกิจซึ่งหัวหน้ากลุ่มภารกิจมีอำนาจเช่นเดียวกับปลัดกระทรวงตามมาตรา ๒๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้หัวหน้ากลุ่มภารกิจดำเนินการมอบอำนาจตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ โดยให้ถือเสมือนหนึ่งเป็นปลัดกระทรวงของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจนั้น

หมวด ๒
การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

มาตรา ๑๔

ให้อธิบดีจัดให้มีการมอบอำนาจภายในกรมของตน เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีการกระจายความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมกับภารกิจของรัฐแต่ละด้าน หรือเพื่อประโยชน์ในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

ในการกำหนดเรื่องการมอบอำนาจภายในกรมตามวรรคหนึ่ง **ให้มีการกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการต้องมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเรื่องนั้นโดยตรง** เว้นแต่ในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ หรือมีเหตุเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หัวหน้าส่วนราชการอาจจัดให้มีการมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เห็นสมควรเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้

หมวด ๒
การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

การมอบอำนาจข้ามส่วนราชการในกระทรวงเดียวกัน

กรมเดียวกัน (ม.๑๕ (๑))

หัวหน้าส่วนราชการ (ผอ.กอง/สำนัก) ทำความตกลงกัน และหนังสือมอบอำนาจ

แจ้งการมอบอำนาจพร้อมเหตุผล

อธิบดี

ต่างกรม (ม.๑๕ (๒))

อธิบดีทำความตกลงกัน และหนังสือมอบอำนาจ

แจ้งการมอบอำนาจพร้อมเหตุผล

ปลัดกระทรวง

หมวด ๒
การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

มาตรา ๑๕

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการและผู้มอบอำนาจเห็นสมควรมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง**ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติราชการอยู่ในส่วนราชการอื่น** ให้ผู้มอบอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เป็น**ส่วนราชการในกรมเดียวกัน** ให้ทำความตกลงระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้วแจ้งการมอบอำนาจนั้นให้อธิบดีทราบพร้อมด้วยเหตุผล

(๒) กรณีที่เป็น**ส่วนราชการที่มิได้สังกัดกรมเดียวกัน** ให้ทำความตกลงระหว่างอธิบดีของกรมที่ผู้มอบอำนาจสังกัดกับอธิบดีของกรมที่ผู้รับมอบอำนาจสังกัด แล้วแจ้งให้ปลัดกระทรวงทราบพร้อมด้วยเหตุผล

หมวด ๒
การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

มาตรา ๑๖

ให้นำความในหมวดนี้มาใช้บังคับกับส่วนราชการและหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือกรมที่เรียกชื่ออย่างอื่น ส่วนราชการตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม

พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๓
การมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างกระทรวง

มาตรา ๑๗

๑. บันทึกความตกลง

(๑) ขอบเขตอำนาจที่ได้มอบ
(๒) แนวทาง นโยบาย และข้อสงวนของการใช้อำนาจ
(๓) ชื่อและตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อได้ในกรณีมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการใช้อำนาจ

ปลัดกระทรวงและอธิบดีที่เกี่ยวข้อง ลงนามในบันทึก

๒. หนังสือมอบอำนาจ

ส่งสำเนาต่อ ก.พ.ร.

หมวด ๓
การมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างกระทรวง

มาตรา ๑๗

ในการมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการต่างกระทรวง เว้นแต่กรณีการมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามหมวด ๕ ให้กระทำได้เมื่อมีการทำบันทึกความตกลงระหว่างส่วนราชการที่มอบอำนาจและที่รับมอบอำนาจแล้ว และการมอบอำนาจนั้นต้องทำเป็นหนังสือ

บันทึกความตกลงตามวรรคหนึ่งต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการใช้อำนาจ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังนี้

(๑) ขอบเขตอำนาจที่ได้มอบ

(๒) แนวทาง นโยบาย และข้อสงวนของการใช้อำนาจ

(๓) ชื่อและตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อได้ในกรณีมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการใช้อำนาจ

ให้ปลัดกระทรวงของแต่ละกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจเป็นผู้ลงนามในบันทึกข้อตกลง ในกรณีที่เป็นการมอบอำนาจระหว่างกรมของแต่ละกระทรวง ให้อธิบดีของกรมที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจเป็นผู้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงด้วย

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาบันทึกความตกลงและหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้แก่ ก.พ.ร. ด้วย

หมวด ๓
การมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างกระทรวง

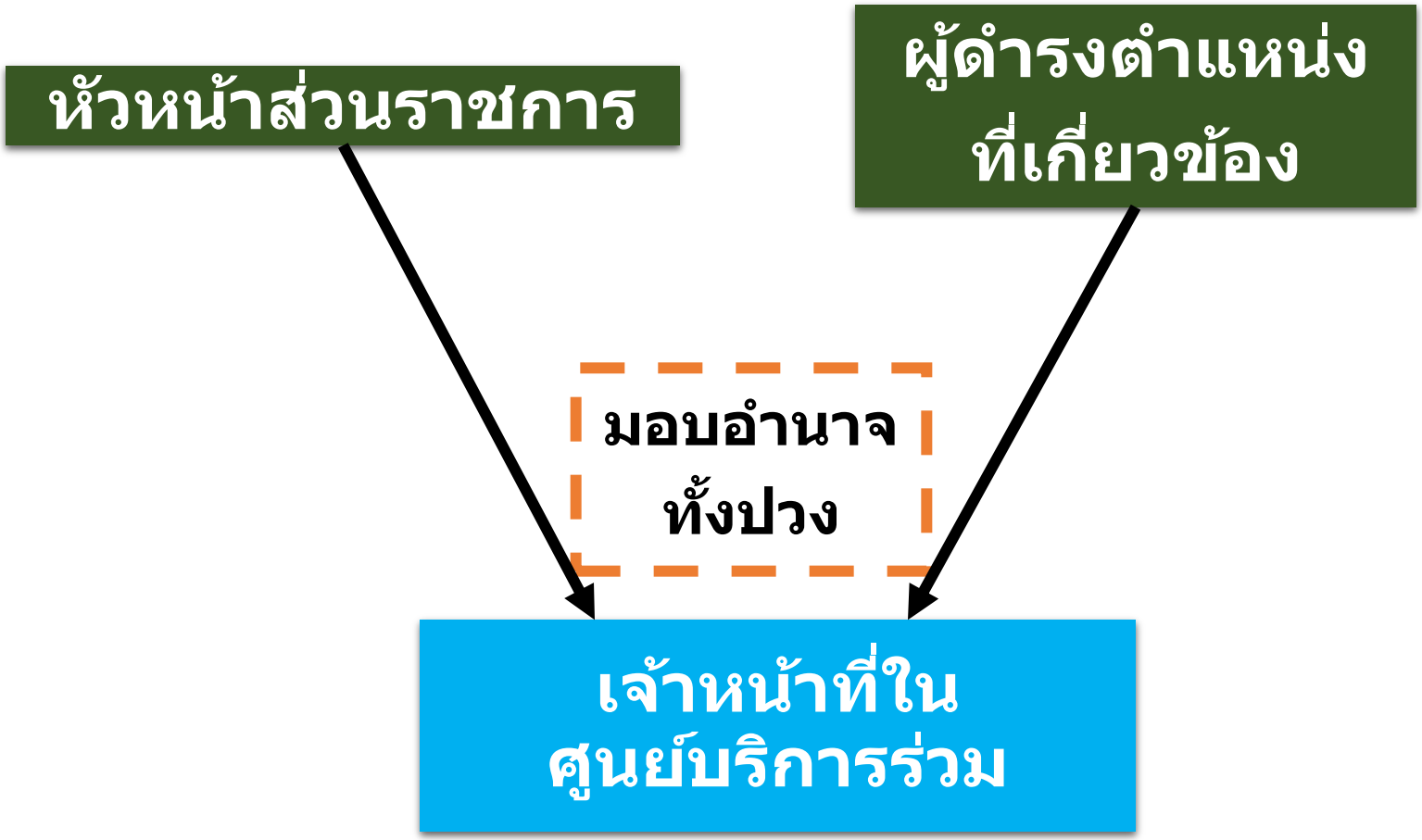
มาตรา ๑๘

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. มีมติให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดระหว่างส่วนราชการต่างกระทรวง ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่มอบอำนาจให้เป็นไปตามนั้น โดยมิให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจและการปฏิบัติราชการไว้อย่างใด ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นั้นด้วย

มาตรา ๑๙

ให้นำความในหมวดนี้มาใช้บังคับกับส่วนราชการและหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือกรมที่เรียกชื่ออย่างอื่น ส่วนราชการตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔
การมอบอำนาจให้แก่ศูนย์บริการร่วม

หมวด ๔
การมอบอำนาจให้แก่ศูนย์บริการร่วม

มาตรา ๒๐

เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องมอบอำนาจทั้งปวงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของศูนย์บริการร่วมนั้น ให้แก่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติในศูนย์บริการร่วม

อำนาจที่จะมอบและระยะเวลาในการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. กำหนด โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหมวด ๒ และหมวด ๓

มาตรา ๒๑

ให้ศูนย์บริการร่วมจัดทำรายงานแสดงการมอบอำนาจตามมาตรา ๒๐ และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบอำนาจให้ ก.พ.ร. ทราบภายในเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด

พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

เว้นแต่

-ก.พ.ร.กำหนดเป็นอย่างอื่น

ม.๒๓ ว.๒

-อาจไม่มอบ

ม. ๒๖

ปลัดกระทรวง/อธิบดี (ม.๒๒)

ผู้ว่าราชการจังหวัด (ม.๒๓)

หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด

อาจมอบ

รอง ผวจ. /ปลัดจังหวัด / หัวหน้าส่วนราชการ/ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ที่เกี่ยวข้องในจังหวัด

มีการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด

ไม่มีการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด

ต้องดำเนินการตาม ม. ๒๖/๑

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๒

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ส่วนราชการใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดในเขตพื้นที่จังหวัด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ **ให้หัวหน้าส่วนราชการดำเนินการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด**ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

การปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด หมายความถึง การปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนในจังหวัด หรือเป็นการปฏิบัติราชการที่ให้บริการประชาชนและส่วนราชการในเขตพื้นที่เป็นหลัก

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๓

ในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่อำนาจนั้นเกี่ยวกับราชการของส่วนราชการใด และส่วนราชการนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่หัวหน้าส่วนราชการนั้น

(๒) นอกจากกรณีตาม (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่การปฏิบัติราชการในเรื่องใดภายในจังหวัดมีความจำเป็นต้องมีการมอบอำนาจเป็นอย่างอื่นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติราชการของจังหวัด ให้ ก.พ.ร. มีอำนาจกำหนดการมอบอำนาจสำหรับการปฏิบัติราชการที่แตกต่างจากวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) ได้

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานผู้มอบอำนาจเพื่อทราบด้วย

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามกำหมาย/กฎ (ม.๒๓/๑)

ผู้ว่าราชการจังหวัด

อาจมอบ

ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเรื่องนั้นโดยตรง

ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น

เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการหรือมีเหตุเร่งด่วนเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

อาจมอบ

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๓/๑

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจภายในจังหวัดได้

ในการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเรื่องนั้นโดยตรง เว้นแต่ในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ หรือมีเหตุเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เห็นสมควรเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด

อาจมอบชั่วคราว

๑. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒. จำเป็น/เร่งด่วน

ผู้มาช่วยราชการในจังหวัด

มาตรา ๒๓/๑

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายในเขตพื้นที่จังหวัด และเป็นกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ หรือมีเหตุเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ว่าราชการจังหวัด**อาจมอบอำนาจ**ให้แก่ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติราชการในจังหวัดแต่มิได้ดำรงตำแหน่งอยู่ในจังหวัดนั้นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนเป็นการ**ชั่วคราว**ก็ได้

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๔

ให้**นายอำเภอ ปลัดอำเภอ**ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และ**หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด**ดำเนินการมอบอำนาจให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๒๕

การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัดและของผู้ดำรงตำแหน่งใดในจังหวัด **ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด**

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๖

๑. กรณีตาม ม.๖ ว.๑ ผวจ.อาจไม่มอบอำนาจตาม ม.๒๓ ก็ได้

๒. เมื่อมีการมอบตาม ม.๒๓ หรือ ม.๒๓/๒ แล้ว ผวจ. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้รับมอบอำนาจ

(๒) กรณีเห็นว่า ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติไม่ถูกต้อง/อาจก่อให้เกิดความเสียหาย/ปรากฏภายหลังว่าเป็นกรณี ม.๖(๒),(๓) และ(๔) **ผวจ.อาจสั่งให้แก้ไข/สั่งให้หยุดแล้วใช้อำนาจเอง**

๓. การใช้อำนาจตาม ๒. ผวจ. อาจมอบให้ รอง ผวจ./ปลัดจังหวัด/หัวหน้าส่วนราชการ/ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องก็ได้

๔. การดำเนินการของ ผวจ. ตาม ๑. และ ๓. ให้ ผวจ. แจ้งเหตุผลให้ส่วนราชการ/ผู้มอบอำนาจทราบ และหากส่วนราชการ/ผู้มอบอำนาจเห็นเป็นอย่างอื่น ให้นำข้อขัดแย้งเสนอ **ก.พ.ร. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด**

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๖

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องที่ไม่อาจมอบอำนาจตามมาตรา ๒๓ ได้ เนื่องจากเป็นกรณีตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด**อาจไม่มอบอำนาจนั้นก็ได้**

เมื่อมีการมอบอำนาจตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๓/๒ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด**มีอำนาจหน้าที่กำกับ**ดูแลการปฏิบัติงานของผู้รับมอบอำนาจให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจนั้น ในกรณีที่เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจได้ใช้อำนาจปฏิบัติราชการแทนโดยไม่ถูกต้อง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือปรากฏเหตุขึ้นภายหลังว่าเป็นกรณีตามมาตรา ๖ (๒) (๓) และ (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมีคำสั่งให้ผู้รับมอบอำนาจแก้ไขการปฏิบัติราชการหรือหยุดการปฏิบัติราชการดังกล่าวไว้ก่อน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ใช้อำนาจในเรื่องนั้นก็ได้

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๖ (ต่อ)

การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัด**อาจมอบ**อำนาจให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้

การดำเนินการของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งการดำเนินการพร้อมทั้งเหตุผลให้ส่วนราชการหรือผู้มอบอำนาจทราบด้วย ทั้งนี้ หากส่วนราชการหรือผู้มอบอำนาจมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ให้นำข้อขัดแย้งนั้นเสนอ **ก.พ.ร. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด**

ให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับกับการมอบอำนาจตามมาตรา ๒๔ ด้วย โดยอนุโลม

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๖/๑

ปลัดกระทรวง/อธิบดี

ไม่มีการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด (มิใช่กรณี ม.๒๒)

ข้าราชการส่วนกลางในจังหวัด

รายงาน

ผู้ว่าราชการจังหวัด

กรณีกรณีเห็นว่า ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติไม่ถูกต้อง/อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ผวจ. มีอำนาจ

๑. แนะนำ/ยับยั้ง แล้ว

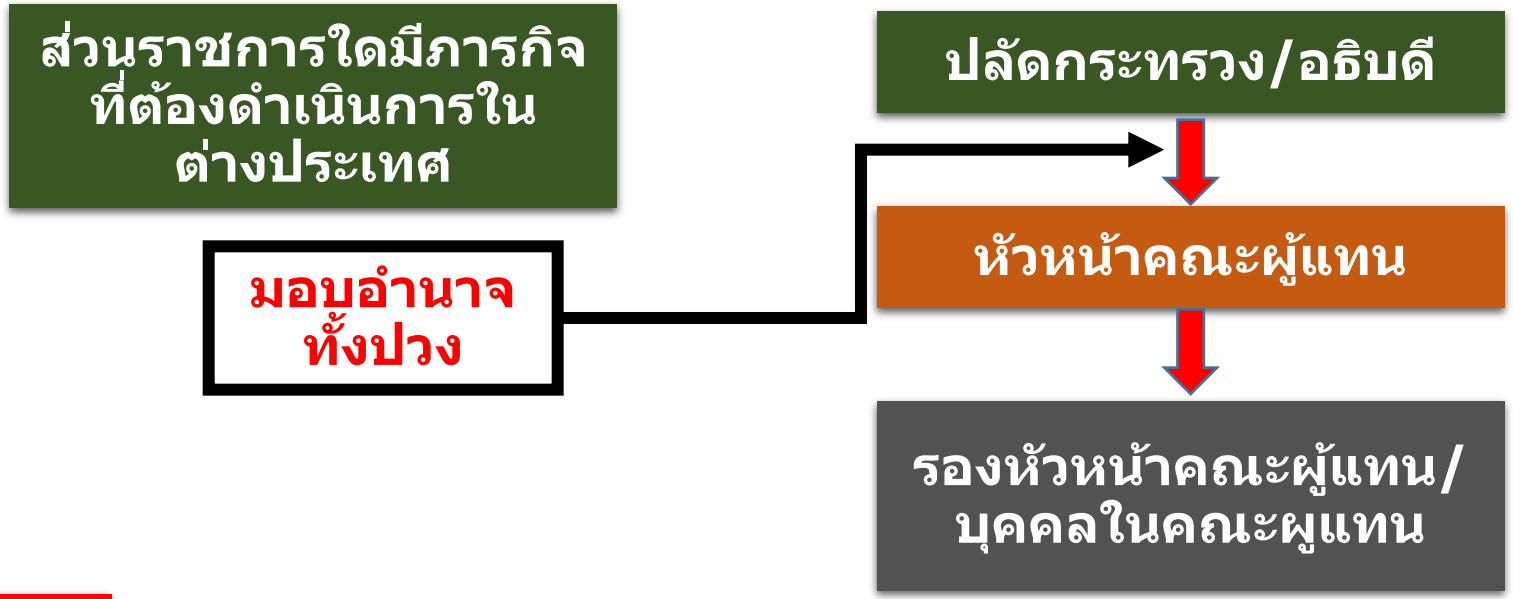
๒. รายงานส่วนราชการ/ผู้มอบอำนาจ อาจรายงาน ก.พ.ร.

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัด

มาตรา ๒๖/๑

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้แก่ข้าราชการส่วนกลางที่อยู่ในจังหวัด และมิใช่กรณีที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๒ ให้ผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวรายงานการใช้อำนาจในการปฏิบัติราชการแทนในเขตพื้นที่จังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบด้วย และในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการโดยไม่ถูกต้องหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการแนะนำหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของผู้รับมอบอำนาจไว้ชั่วคราว แล้วรายงานส่วนราชการหรือผู้มอบอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการ รวมทั้งอาจรายงานเรื่องดังกล่าวต่อ ก.พ.ร. ด้วยก็ได้

หมวด ๖
การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในต่างประเทศ

มาตรา ๒๗

ส่วนราชการใดมีภารกิจที่ต้องดำเนินการในต่างประเทศ ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้น**มอบอำนาจทั้งปวง**ที่จะต้องดำเนินการในต่างประเทศนั้นให้แก่หัวหน้าคณะผู้แทน และให้หัวหน้าคณะผู้แทนมอบอำนาจให้รองหัวหน้าคณะผู้แทนหรือบุคคลในคณะผู้แทน

หมวด ๗
เบ็ดเล็ด

มาตรา ๒๘

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน **ให้ส่วนราชการซึ่งกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางระเบียบการมอบอำนาจให้เหมาะสมกับภารกิจการบริการประชาชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว ประสิทธิภาพ และประหยัด ในการบริการประชาชน ตามแนวทางตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๒๙

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน **คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน** ดำเนินการให้มีระเบียบว่าด้วยการมอบอำนาจให้สอดคล้องกับแนวทางตามพระราชกฤษฎีกานี้ โดยจะกำหนดให้ระเบียบดังกล่าว อย่างน้อยต้องกำหนดให้การใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจในเขตจังหวัดใดต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาจังหวัดนั้นด้วยก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๐

การใดที่เกี่ยวกับการมอบอำนาจที่เคยดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการมอบอำนาจที่ชอบตามพระราชกฤษฎีกานี้

ถาม - ตอบ

สวัสดี